

Artikelsgewijze toelichting op de verordening.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Ad b.

In het Besluit maatschappelijke ondersteuning van het rijk is geregeld welk inkomensbegrip wij moeten hanteren binnen de Wmo. In die regelgeving wordt het inkomen in de Wet maatschappelijke ondersteuning gelijk geschakeld aan het inkomensbegrip zoals dat in de Wet Inkomstenbelasting wordt gehanteerd.

Ad c.

Om te werken met een uniform referentiekader aan de hand waarvan de situatie van de aanvrager in beeld worden gebracht gerelateerd aan de activiteiten die nodig zijn om zelfstandig een huishouden te voeren, zich in en om de woning te verplaatsen, zich lokaal te verplaatsen, medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan, is ervoor gekozen om de invulling van het begrip 'beperkingen' te koppelen aan de activiteiten zoals die worden genoemd in het International Classification of Functioning, Disability and Health.

Ad e.

De begripsomschrijving van het begrip "persoon met beperkingen" is afgeleid van de begripsomschrijving van "beperkingen" en van de verschillende terreinen waarvoor op grond van de wet voorzieningen kunnen worden verstrekt. De term 'aantoonbaar' is toegevoegd om te voorkomen dat de subjectieve ervaring het enige criterium vormt voor het vaststellen van de participatieproblemen. De mate van beperking zal door een professionele hulpverlener op basis van zijn of haar deskundigheid vastgesteld moeten kunnen worden. Het is in beginsel niet van belang of lichamelijke *klachten* al dan niet medisch geobjectiveerd kunnen worden, maar of de *beperkingen* geobjectiveerd kunnen worden.

Ad f.

Mantelzorgers behoren eveneens tot de doelgroep waarvoor de gemeente voorzieningen dient te verstrekken als dit nodig is om hun maatschappelijke participatie te bevorderen. Vanwege de diversiteit van begrippen die in de dagelijkse praktijk wordt gehanteerd, is dit begrip hier nadrukkelijk gekoppeld aan de begripsopvatting 'mantelzorg' binnen de wet zelf.

Ad g.

De invoering van het persoonsgebonden budget maakt het opnemen van het begrip 'budgethouder' noodzakelijk. De budgethouder is de persoon die de beschikking krijgt over het budget en over de besteding daarvan ook verantwoording af dient te leggen.

Ad h.

De 'compensatieplicht' is opgenomen omdat de betekenis van het compensatiebeginsel alleen uit de toelichting bij het amendement van mevrouw van Miltenburg tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Wmo in de Tweede Kamer blijkt. In deze verordening wordt gesproken over compensatieplicht, omdat er sprake is van een resultaatverplichting van de gemeente.

Ad k.

Een algemene voorziening is vrijelijk toegankelijk voor iedere inwoner van Zwolle die op grond van de toelatingscriteria van de voorziening zelf daarvoor in aanmerking komt. Het gaat hier om laagdrempelig toegankelijke en direct beschikbare voorzieningen, die niet door de gemeente worden verstrekt of uitgevoerd.

Ad l.

Een individuele voorziening is afgestemd op de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager. De individuele voorziening kan collectief worden aangeboden (collectief vervoer). Een passende en beschikbare algemene voorziening gaat altijd voor op een individuele voorziening.

Ad m.

De definitie van co-ouderschap is opgenomen om helderheid te geven in de situatie dat een kind met aantoonbare beperkingen, waarvan de ouders gescheiden leven, het noodzakelijk maakt dat individuele voorzieningen worden verstrekt.

Ad n.

De bevoegdheid voor het vragen van een eigen bijdrage of eigen aandeel in de kosten van een voorziening vloeit voort uit artikel 15 lid 1 van de wet. Deze kan op het inkomen worden afgestemd, zij het dat daarvoor op basis van artikel 15 lid 3 van de wet bij Algemene Maatregel van Bestuur nadere regels zijn gesteld. In de Amvb wordt bepaald wat de ruimte is die gemeentebesturen hebben voor het vaststellen van eigen bijdragen, als ze daartoe willen overgaan. In het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle legt het college vast voor welke voorzieningen en tot welke hoogte zij een eigen bijdrage, dan wel eigen aandeel zal vragen van de persoon met beperkingen die in aanmerking komt voor een individuele voorziening.

Ad o.

Naturavoorzieningen zijn voorzieningen die niet in de vorm van een geldbedrag worden verstrekt. Daarbij kan worden gedacht aan verstrekking in bruikleen, huur, eigendom of van dienstverlening.

Ad p.

Persoonsgebonden budget is een geldbedrag dat de aanvrager onder door het college bepaalde voorwaarden mag besteden aan een voorziening naar zijn keuze. Nadere uitwerking omtrent de relatie tussen diverse voorzieningen en daarbij behorende persoonsgebonden budgetten vindt plaats in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle.

Ad q.

Een financiële tegemoetkoming is een geldbedrag dat is bedoeld om een bepaalde voorziening te verwerven. Het is niet perse een kostendekkende vergoeding, maar een vergoeding die is afgestemd op de hoogte van het inkomen.

Ad r.

Het is onder de Wet maatschappelijke ondersteuning niet de bedoeling dat de gemeentelijke overheid voorzieningen verstrekt, waarover de aanvrager, gezien zijn individuele situatie, ook zonder zijn handicap of beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen worden als algemeen gebruikelijk beschouwd. Wat in een concrete situatie als algemeen gebruikelijk te beschouwen is, hangt af van de geldende maatschappelijke normen van het moment van de aanvraag. Het begrip heeft vaak voor verarring gezorgd, omdat algemeen gebruikelijke voorzieningen soms wel specifiek voor een handicap worden aangeschaft, maar vanwege hun algemeen gebruikelijke karakter toch niet vergoed worden. Om duidelijk te maken wat in de wet verstaan wordt onder dit begrip is de begripsomschrijving vanuit de jurisprudentie in de verordening opgenomen. Het gaat daarbij om voorzieningen:

- die in de reguliere handel verkrijgbaar zijn;
- die niet speciaal voor personen met beperkingen bedoeld zijn;
- die niet aanzienlijk duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

Ad s.

Het begrip "meerkosten" hangt nauw samen met het begrip "algemeen gebruikelijk". Deze twee begrippen zijn elkaars tegenhangers. De meerkosten zijn de kosten, die in een direct oorzakelijk verband staan met het compenseren van de ondervonden beperking of het psychosociaal probleem, zoals die zijn genoemd in artikel 1, lid 1, onder g. achtste volzin van de wet. Een met de persoon als de aanvrager vergelijkbaar persoon zonder die beperking of dat psychosociale probleem heeft deze meerkosten per definitie niet, omdat daarvoor in diens situatie geen noodzaak is. Mede op de bestrijding van deze meerkosten, dus de kosten die voor een persoon als de aanvrager niet algemeen gebruikelijk zijn, is de wet gericht.

Ad t.

Deze definitie is opgenomen om aan te geven van wie en tot op welke hoogte er binnen de leefeenheid verwacht wordt dat een deel van de taken die horen bij het voeren van een huishouding worden overgenomen.

Ad v.

De leefeenheid is gedefinieerd om aan te geven wie behoort tot de leefeenheid, waarop een beroep kan worden gedaan in het kader van de gebruikelijke zorg. Kamerbewoners en kostgangers behoren niet tot de leefeenheid. Gebruikelijke zorg kan in een leefeenheid zowel door meerderjarige als minderjarige huisgenoten worden geleverd. Zij het dat het beroep op de laatste groep aangepast is aan de leeftijd.

Ad x.

Het hoofdverblijf is van belang om enerzijds helderheid te geven over wie in de gemeente een aanvraag in kan dienen en anderzijds voor welke woning voorzieningen op grond van deze verordening kunnen worden getroffen.

Artikel 2 Bereik van de verordening

Artikel 2 lid 1

Ad a.

Dit artikel is opgenomen om recht te doen aan het uitgangspunt dat de individuele voorziening het *sluitstuk* is om te komen tot het resultaat dat burgers ondanks hun beperkingen weer kunnen participeren. Startend vanuit de eigen mogelijkheden en die van het sociaal netwerk, voorliggende en algemene voorzieningen, wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om het participatieprobleem op te lossen. Het verstrekken van een individuele voorziening vereist maatwerk dat aansluit bij de persoonskenmerken en behoeften van de persoon. Niet de voorziening is leidend, maar de mogelijkheden van de persoon.

Ad b.

Wat noodzakelijk is, is afhankelijk van de concrete situatie. Het kan, in tijd uitgedrukt, gaan om twee maanden, bijvoorbeeld bij mensen die in een terminaal ziektestadium verkeren. Het kan ook gaan om veertig jaar, in situaties waarin de beperking bijvoorbeeld aangeboren is en stabiel van aard is. Het resultaat van het contact met de gemeente dient te zijn, dat iemand weer in staat is om zijn huishouden te voeren, zich in en om de woning te verplaatsen, zich lokaal te verplaatsen en medemensen kan ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan kan gaan. Daarbij wordt eerst gekeken naar alles wat voorafgaand aan het verstrekken van een individuele voorziening mogelijk is om de ervaren participatieproblemen op te lossen. Door het opnemen van dit artikel, zal de aanvrager voor wie een passende voorliggende oplossing aanwezig is, zwaarwegende redenen aan moeten voeren, waarom deze oplossingen in zijn of haar situatie niet worden gebruikt.

Ad c.

Voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt dienen naar objectieve maatstaven gemeten zowel adequaat als de meest goedkope voorziening te zijn. Met nadruk wordt hierbij gesteld dat met het begrip adequaat bedoeld wordt: volgens objectieve maatstaven nog toereikend. Hoewel datgene wat de aanvrager als adequaat beschouwt mee zal moeten wegen in de beoordeling van het adequaat zijn van de voorziening, zal ook het criterium van de kosten een rol spelen. Het gaat immers om gemeenschapsgeld. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat zij de voorziening meer adequaat maken, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Daarbij kan een overweging zijn dat de bruikbaarheid van een voorziening niet alleen door technische en functionele aspecten bepaald wordt. Tevens is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft het kwaliteitsniveau waarvan uitgegaan kan worden, moge het duidelijk zijn dat bij een verantwoord, maar ook niet meer dan dat, niveau dient te worden aangesloten. Het is uiteraard wel mogelijk een adequate voorziening te verstrekken die duurder is dan de goedkoopst adequate voorziening, mits de aanvrager bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen. Het begrip goedkoopst adequaat geeft het college mogelijkheden tot sturen binnen het beleid.

Ad d.

Het individu staat centraal bij de beoordeling van de aanvraag voor een voorziening op grond van de wet. Met dit lid is het aanvragen van gemeenschappelijke voorzieningen dus uitgesloten, hoewel voorzieningen die naast een individueel ook een collectief karakter hebben wel passen in het kader van deze verordening.

Artikel 2 lid 2

Ad a.

In sommige gevallen gebruiken mensen al jaren voorzieningen en vragen zij na het optreden van een beperking voorzieningen aan, die in hun situatie kunnen leiden tot de conclusie dat het optreden van beperkingen geen meerkosten met zich meebrengt. Een dergelijk verzoek kan worden afgewezen.

Ad c.

Om te voorkomen dat het aanspreken van eigen kracht, sociaal netwerk, voorliggende en algemene voorzieningen een kwestie van vrijblijvendheid is, is expliciet in de verordening opgenomen dat de aanwezigheid en beschikbaarheid van deze oplossingsrichtingen, reden kan zijn de aangevraagde individuele voorziening te weigeren. Uiteraard wordt aangesloten bij de persoonskenmerken en behoeften van de persoon, voor zover deze door de oplossingsrichting in het gedrang komen.

Artikel 2 lid 3

Ad a.

Algemeen gebruikelijke voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Dit beginsel wordt al tientallen jaren gehanteerd in de sociale wetgeving. Het heeft tot een omvangrijke jurisprudentie geleid, die is vastgelegd in de definitie van dit begrip van deze verordening. Wat in een concreet geval algemeen gebruikelijk is, hangt dus in beginsel af van de aard van de gevraagde voorziening. Daarnaast speelt de - financiële - situatie van de aanvrager een rol, gezien in relatie tot de maatschappelijke normen op het moment van de aanvraag. Vooral die financiële situatie van de aanvrager kan leiden tot een uitzondering op het beginsel dat geen voorziening wordt verstrekt. Uit de eerder genoemde jurisprudentie blijkt dat een uitzondering zich voordoet als het inkomen van de aanvrager onder het in diens situatie geldende bijstandsniveau dreigt te geraken tengevolge van de kosten. Een andere uitzondering is het ten gevolge van een plotseling optredende handicap moeten vervangen van zaken die nog niet zijn afgeschreven.

Ad c.

Met deze bepaling wordt bedoeld op de situatie dat de aanvrager een voorziening aanvraagt nadat deze al door de aanvrager gerealiseerd of aangekocht is. Omdat het college dan geen mogelijkheden meer heeft de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken, noch op een andere wijze invloed heeft op de te verstrekken voorziening, kan in deze situatie de voorziening worden geweigerd. Bijvoorbeeld nadat het college een beslissing over de aanvraag voor een woningaanpassing heeft genomen mag een aanvang worden gemaakt met de werkzaamheden. Pas op dat moment heeft het college alle op de aanvraag betrekking hebbende gegevens beoordeeld en op grond hiervan een besluit genomen over de te treffen voorziening.

Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening waar vroegtijdig mee is begonnen uiteindelijk niet overeenstemt met wat het college als goedkoopst adequate voorziening beschouwt.

Het college kan bijvoorbeeld ook factoren mee laten wegen die buiten de woonruimte van de aanvrager gelegen zijn, zoals een beschikbare aangepaste of goedkoop aan te passen woning elders, of een losse woonunit, waardoor een woningaanpassing wellicht niet noodzakelijk is.

In bepaalde gevallen kan het nodig zijn dat de aanvrager snel moet beslissen omdat de woning anders aan een andere woningzoekende wordt toegewezen. In urgente gevallen is het verkrijgen van toestemming van het college ook voldoende.

Ad d.

Onder d wordt aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een verstrekking die reeds eerder heeft plaatsgehad. Het is aan de aanvrager verwijtbaar dat het middel verloren is gegaan, bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onachtzaamheid, dus niet indien de aanvrager geen schuld treft. Indien een ander aansprakelijk is voor het verloren gaan, dient bekeken te worden of het mogelijk is deze derde door de aanvrager hiervoor aansprakelijk te doen stellen om zodoende de kosten te kunnen verhalen. Indien in een woning een verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dit risico dient in de opstalverzekering gedekt te worden. Indien bijvoorbeeld bij brand blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, dan kan op dat moment geen beroep op deze verordening worden gedaan.

Hoofdstuk 2 Cliëntenraad individuele voorzieningen Wmo

Cliëntenparticipatie versterkt de positie van de direct betrokkenen. Cliënten geven zo het beleid dat op hen zelf betrekking heeft mede vorm. Cliënten hebben dan meer invloed op hun directe omgeving en voorzieningen. De gemeente Zwolle heeft voordeel van participatie door cliënten vanwege:

- verbetering van de kwaliteit van het beleid;
- vergroting van het draagvlak voor het beleid;
- signalering over behoeften en verwachtingen;

De Wmo kent een verplichting tot cliëntenparticipatie maar ook de Gemeente Zwolle wil graag de participatie van cliënten waarborgen. De verplichting (art 11 Wmo) houdt in dat een gemeente zijn inspraak moet organiseren op de wijze zoals vastgelegd bij de ordening op basis van artikel 150 gemeentewet.

De Gemeente Zwolle zal de cliëntenparticipatie op het terrein van de individuele voorzieningen Wmo regelen in deze verordening. Het betrekken van belanghebbenden bij de overige onderwerpen of besluiten in verband met de Wmo zal anders worden georganiseerd.

Artikel 3 Taken en verantwoordelijkheden

De bedoeling van een cliëntenraad individuele voorzieningen Wmo is dat deze een zelfstandige rol heeft in de vorming en totstandkoming van het Wmo-beleid voor de individuele voorzieningen. De cliëntenraad individuele voorzieningen Wmo bepaalt gevraagd en ongevraagd, onafhankelijk van de gemeente, een standpunt en advies. De cliëntenraad gaat over alle onderwerpen die te maken hebben met het te voeren beleid voor de individuele voorzieningen en de uitvoering hiervan en de voorlichtingsactiviteiten over de regelingen. Het advies is gericht aan het college van Burgemeester en Wethouders. Het college kan bij haar zelfstandige besluiten en haar voorstellen aan de raad gemotiveerd afwijken van het advies van de cliëntenraad.

De cliëntenraad individuele voorzieningen Wmo heeft geen adviesrecht ten aanzien van klachten, bezwaarschriften en andere zaken die op individuele cliënten betrekking hebben. De hiervoor gehanteerde procedures en regelingen behoren wel tot het adviesrecht.

Artikel 6 Benoeming en zittingsduur van de leden en de voorzitter

Het college van B&W benoemt de leden en de voorzitter op voordracht van de belangenorganisaties. De cliëntenraad individuele voorzieningen Wmo wordt samengesteld voor tenminste eenderde uit cliënten die op grond van de Wmo een uitkering of (bruikleen)verstrekking ontvangen van de afdeling individuele voorzieningen Wmo (eenheid Sozawe). De overige leden dienen te beschikken over aantoonbare deskundigheid op het terrein van de Wmo. De leden dienen in staat te zijn de belangen van de doelgroep te behartigen. Uit de leden van de cliëntenraad wordt een voorzitter benoemd. Het totaal aantal leden van de cliëntenraad is vinden negen. Het secretariaat zal onafhankelijk zijn van de gemeente.

De leden en de voorzitter van de cliëntenraad hebben maximaal twee keer zitting in de cliëntenraad d.w.z. zijn één keer herbenoembaar. Ook een tussentijds benoemd lid is slechts één keer herbenoembaar en heeft dus een kortere zittingstijd dan de reguliere leden.

Artikel 7 Taken voorzitter en secretariaat

De voorzitter leidt de vergaderingen en handhaaft de orde. De voorzitter is verantwoordelijk voor het functioneren van het secretariaat. Gezamenlijk dragen zij zorg voor deugdelijke en tijdige convocatie, agendering, verslaglegging en dergelijke.

Artikel 8 Vergaderingen

De vergaderingen van cliëntenraad zijn in beginsel openbaar. De cliëntenraad kan gebruik maken van adviseurs. Deze adviseurs hebben geen stemrecht (lid 5).

Hoofdstuk 3. Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen.

Artikel 12. Keuzevrijheid

De in artikel 6 van de wet genoemde verplichting om bij een aanspraak op een individuele voorzieningen de keuze te bieden tussen een persoonsgebonden budget en een naturaverstrekking, is niet absoluut. Er kunnen overwegende bezwaren bestaan om niet over te gaan tot verstrekking van een persoonsgebonden budget. Het college kan regels stellen om af te wegen in welke gevallen er sprake is van bezwaren van overwegende aard, die reden zijn om geen persoonsgebonden budget te verstrekken.

Artikel 13. Regelgeving Burgemeester en wethouders

In de verordening is in grote lijnen het stelsel van de voorzieningen op grond van de Wmo geschetst. Op een aantal punten zal er een verfijning of aanvulling moeten plaatsvinden. Te denken valt aan de hoogte van eigen bijdragen, eigen aandelen, hoogte van drempelbedragen en dergelijke. Deze verfijning of aanvulling kan worden gegeven in het besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle door het college van burgemeester en wethouders. Door het college van burgemeester en wethouders regelgevende bevoegdheid te geven bevorderen we de flexibiliteit en hanteerbaarheid van de regelgeving.

Artikel 14. Persoonsgebonden budget

Ad a

Het persoonsgebonden budget is de financiële tegenhanger van de verstrekking in natura. Alleen bij toekenning van individuele voorzieningen is de keuze tussen voorziening in natura en een persoonsgebonden budget mogelijk. Algemene voorzieningen vallen hierbuiten.

Ad b.

Onder b is bepaald dat het college de omvang van een persoonsgebonden budget bepaalt. Rekening is gehouden met de wetwijziging met ingang van 1 januari 2010 waarbij in de vaststelling van de hoogte van het pgb voor hulp bij het huishouden, rekening wordt gehouden met een vergoeding voor het aangaan van een arbeidsverhouding. Uit Wmo jurisprudentie blijkt dat de hoogte van het pgb voor de aanschaf of de huur van een voorziening in natura het mogelijk moet maken dat een gelijkwaardig alternatief door de betrokkene kan worden ingekocht. Daarvoor zullen, ter bevordering van de rechtsgelijkheid, eenduidige richtlijnen noodzakelijk zijn. Invulling van deze richtlijnen vindt plaats in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle en de beleidsregels.

Lid 2 regelt dat het college verantwoordelijk is voor de rechtmatige en doelmatige besteding van gelden op grond van de wet. Het college heeft de bevoegdheid om vast te stellen in hoeverre er wordt gecontroleerd of aanvragers hun persoonsgebonden budget besteden conform de voorwaarden van toekenning. Gedacht wordt aan steekproefsgewijze controle voor kleine voorzieningen en volledige controle voor omvangrijke voorzieningen.

Lid 3 gaat over terugvordering. Mocht uit de controle blijken dat er aanleiding is het toegekende persoonsgebonden budget van de budgethouder terug te vorderen, dan dient de in hoofdstuk 8 genoemde procedure te worden gevolgd.

Artikel 15 Eigen bijdragen en eigen aandeel

Artikel 15 van de wet biedt de mogelijkheid bij verstrekking van voorzieningen in natura of een persoonsgebonden budget eigen bijdragen te vragen. Artikel 19 van de wet biedt de mogelijkheid de hoogte van financiële tegemoetkomingen af te stemmen op het inkomen van degene aan wie maatschappelijke ondersteuning wordt verleend: het zogeheten eigen aandeel. In dit artikel stelt de gemeenteraad vast van deze mogelijkheid gebruik te maken, zoals opgedragen in artikel 15 lid 1 van de wet. Bovendien wordt bepaald dat de wijze waarop dit wordt uitgevoerd door het college in het Besluit maatschappelijke ondersteuning wordt vastgelegd. De gemeenteraad heeft hierbij ingevolge de Algemene Maatregel van Bestuur de mogelijkheid binnen de grenzen die de Algemene Maatregel van Bestuur stelt de verschillende bedragen vast te stellen. Deze gewijzigde bedragen kunnen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle worden opgenomen.

Hoofdstuk 4 Zelfstandig huishouden voeren

Artikel 16. Vormen van hulp bij het huishouden

In artikel 4 lid 1 van de wet wordt het college opgedragen om voorzieningen aan te bieden ter ondersteuning van het voeren van een huishouden. In deze verordening wordt dit onderdeel opgesplitst in twee onderdelen. In hoofdstuk 4 van deze verordening gaat het om de voorziening die het mogelijk maakt zelfstandig een huishouden te voeren, in hoofdstuk 5 om het gebruik kunnen maken van de woning. Bij het interpreteren van het begrip "voeren van een huishouden" is er van uitgegaan dat een persoon pas behoefte kan hebben aan hulp bij het huishouden indien dat huishouden in een voor hem geschikte woning is gesitueerd. De voorziening voor het zelfstandig kunnen voeren van een huishouden, wordt vaak verstrekt als hulp bij het huishouden. Hulp bij het huishouden kan in drie vormen als voorziening worden aangeboden. Onder a. wordt genoemd een algemene voorziening en onder b de hulp bij het huishouden in natura. Bij b gaat het om persoonlijke dienstverlening. Het gaat in de regel om wat langdurige behoefte aan hulp. Onder c is genoemd het persoonsgebonden budget (pgb) voor hulp bij het huishouden. Met dit pgb moet de aanvrager zelf hulp inhuren.

Artikel 17. De verstrekking van hulp bij het huishouden

In dit artikel wordt geregeld onder welke basisvoorwaarden men gebruik kan maken van hulp bij het huishouden. In aanmerking komen personen met een aantoonbare beperking. Er is meer nodig dan de verklaring van betrokkene dat er beperkingen zijn. Deze dienen te worden aangetoond, dan wel aannemelijk te worden gemaakt door een verklaring van een erkend en bij een beroepsvereniging geregistreerde behandelaar. Verder komen in aanmerking huishoudens met overbelaste mantelzorgers voor de zogenaamde respijtzorg. Het is daarbij niet de bedoeling van de wetgever dat het huishouden van de mantelzorger wordt overgenomen, maar overname van het huishouden van degene die de mantelzorg ontvangt is wel mogelijk.

De individuele voorziening kan bestaan uit een voorziening in natura of uit een persoonsgebonden budget. Het college bepaalt wanneer iemand voor hulp bij het huishouden in aanmerking kan komen. Deze criteria zijn vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle.

Artikel 18. Gebruikelijke zorg

Bij het vaststellen van de aanspraak op hulp bij het huishouden wordt allereerst gezien of en in hoeverre eventueel andere personen binnen de leefeenheid zelf de problemen kunnen oplossen. Deze ontwikkeling is al onder de AWBZ-indicatiestelling in gang gezet vanaf het midden van de jaren '90 van de vorige eeuw. Voor zover de ondervonden problemen door middel van dergelijke gebruikelijke zorg kunnen worden opgelost, is er geen aanspraak op hulp bij het huishouden. In uitvoeringsregels zal worden bepaald hoe er rekening wordt gehouden met gebruikelijke zorg bij het vaststellen van een aanspraak op een voorziening voor hulp bij het huishouden.

Artikel 19. Omvang van de hulp bij het huishouden

De omvang van de hulp bij het huishouden wordt vastgesteld in uren.

Artikel 20. Omvang van het persoonsgebonden budget

Door de wetswijziging Wmo per 1 januari 2010 wordt bij de vaststelling van de hoogte van het persoonsgebonden budget rekening gehouden met de werkgeverslasten die een klant dient te voldoen bij het inhuren van een alfahulp. Deze bedragen worden vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle.

Hoofdstuk 5 Gebruik van de woning

Artikel 21. Woonvoorzieningen

De woonvoorziening kan worden verstrekt in drie hoofdvormen:

- Ad a. een woonvoorziening in natura. Dergelijke woonvoorzieningen worden niet in de vorm van financiële tegemoetkoming, op individuele basis, verstrekt, bijvoorbeeld de losse tillift of een douchestoel.
- Ad b. het persoonsgebonden budget, bijvoorbeeld een verhuiskostenvergoeding;
- Ad c. de financiële tegemoetkoming voor woningeigenaren die verhuren en soms ook rechtspersoon zijn. Deze financiële tegemoetkoming wordt genoemd in artikel 7 lid 2 van de wet.

Artikel 22. Soorten woonvoorzieningen

Ad b.

Een bouwkundige of woontechnische woningaanpassing is een aanpassing van de woning zelf, ter compensatie van de problemen die in de woning spelen ten aanzien van de bewoner met een beperking. Onder een woonvoorziening waarbij geen sprake is van een ingreep van bouw- of woontechnische aard zal in de praktijk met name een persoonsgebonden budget voor woningsanering i.v.m. CARA verstaan worden. Ook kan onder deze categorie worden begrepen hulpmiddelen voor baden, wassen en douchen welke niet nagelvast aan de woning zijn bevestigd, alsmede mobiele patiëntenliften. Deze laatste twee categorieën roerende woonvoorzieningen kunnen ook in de vorm van een voorziening in natura worden verstrekt, bijvoorbeeld in bruikleen of huur, zodat hergebruik mogelijk is.

Ad d.

Een uitraasruimte is een verblijfsruimte, waarin een persoon die tengevolge van een beperking in de vorm van een ernstige gedragsstoornis ernstig ontremd gedrag vertoont, zich kan afzonderen of tot rust kan komen. Een zeer specifieke voorziening derhalve, die alleen op basis van een specifieke noodzaak en op basis van een specifieke beperking kan worden verstrekt. Het zal in de regel gaan om een kleine, veilige en prikkelarme ruimte.

Ad e.

Op grond van de wet is de gemeente niet verplicht om onderhouds-, keurings- en reparatiekosten te subsidiëren. Alleen het treffen van een voorziening is expliciet in de wet geregeld. Als deze kosten niet gesubsidieerd worden, zal de verhuurder deze kosten waarschijnlijk meenemen in de exploitatie van het niet door subsidie gedekte deel van de investering. Om een aantal redenen kan de gemeente er toch toe besluiten om de kosten van een aantal specifieke voorzieningen te subsidiëren omdat deze kosten regelmatig moeten worden gemaakt dan wel relatief hoog zijn.

Het gaat hierbij vooral om voorzieningen die (elektrisch) beweegbaar zijn en waar om die reden slijtage kan optreden waardoor de veiligheid van het gebruik van de voorziening niet langer kan worden gegarandeerd. Er wordt hierbij voornamelijk gedacht aan liften, automatische deuropeners en (elektrische) beweegbare keukens.

In plaats van deze kosten periodiek uit te betalen, kan ook gedacht worden aan een afkoopsom voor kosten van onderhoud aan de eigenaar van de woning onder de voorwaarde dat een en ander goed onderhouden wordt.

Ad f.

In die gevallen waarin de persoon met beperkingen tijdens het aanbrengen van de voorzieningen niet in de woonruimte kan blijven wonen en om deze reden tijdelijk naar een andere woonruimte moet uitwijken, kan voor de periode dat dit noodzakelijk is een tegemoetkoming in de dubbele woonlasten worden verstrekt.

Ad g.

Indien een aangepaste woning tijdelijk leeg staat in afwachting van een nieuwe bewoner kan aan de eigenaar derving van huur gecompenseerd worden.

Artikel 23. Primaat van de verhuizing

Primair zal gekeken worden of verhuizing mogelijk en zinvol is. Dat wil zeggen dat een geschikte woning beschikbaar is of op korte termijn beschikbaar komt. Onder geschikte woning dient hier begrepen te worden een woning die reeds volledig aangepast is of met betrekkelijk lage investeringen volledig aangepast kan worden. Onder korte termijn wordt verstaan binnen 6 maanden daadwerkelijk vinden. De 6-maand-termijn begint te lopen vanaf de aanmelddatum bij de commissie aangepast wonen (Caw). Indien een wachttijd van maximaal een half jaar in individuele gevallen tot onaanvaardbare problemen leidt, wordt geprobeerd een voor de aanvrager acceptabele tijdelijke opvang elders te organiseren en te financieren. Indien een dergelijke opvang niet realiseerbaar is of in verhouding tot de kosten van aanpassing van de in gebruik zijnde woning te duur wordt, wordt het primaat van de verhuizing niet toegepast.

Is geen geschikte woning beschikbaar of zijn er dringende redenen in de situatie van de aanvrager die een verhuizing niet als geschikte voorziening bestempelen, dan kan het college van burgemeester en wethouders besluiten één van de andere voorzieningen te verstrekken. Overigens kunnen hierbij ook andere omstandigheden een rol spelen, zoals de mogelijkheid van de aanvrager te verhuizen, opgebouwde mantelzorg etc. Indien verhuizing de goedkoopste adequate oplossing is, dan gaat bij het verstrekken van de woonvoorziening een financiële tegemoetkoming in aanpassings-, verhuis- en stofferingkosten voor.

In die gevallen waarin de kosten van aanpassing van en verhuizing naar een aan te passen woning samen een goedkopere adequate oplossing vormen dan aanpassing van de huur- of eigen woning die reeds in gebruik is door de aanvrager kan sprake zijn van tegemoetkoming in de kosten van woningaanpassing en verhuizing.

Teneinde mensen meer keuzevrijheid te geven, kan het bedrag van de goedkoopste, adequate voorziening (de som van eventuele woningaanpassing en verhuiskostenvergoeding) beschikbaar gesteld worden als bijdrage in de aanpassing van de reeds in gebruik zijnde woning indien hij deze verkiest boven een passend en goedkoper alternatief mits er een adequate situatie wordt gecreëerd.

Artikel 24. Woon- of verblijfsruimten waar geen woonvoorziening voor wordt verstrekt

Een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming voor het treffen van voorzieningen wordt alleen verstrekt als het woonruimten betreft die als zelfstandige woonruimte in het kader van de Wet op de huurtoeslag ook als zodanig aangemerkt worden. Een uitzondering zijn aanpassingen aan woonschepen en binnenschepen; deze komen weinig voor en worden apart geregeld in het verstrekkingenbeleid. Verder worden geen woonvoorzieningen verstrekt in gemeenschappelijke ruimten van woongebouwen voor ouderen of personen met beperkingen of voorzieningen die in dergelijke gebouwen, ook in de wooneenheden, bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten kunnen worden meegenomen.

Artikel 25. Aanpassen hoofdverblijf en bezoekbaar maken andere woonruimte

In de wet wordt niet expliciet vermeld dat de voorzieningenplicht alleen geldt voor de inwoners van de gemeente. Artikel 11 van de wet geeft echter wel een aanwijzing in die richting door vermelding van "ingezetenen".

De gemeentelijke basisadministratie geeft uitsluitsel over wie inwoner zijn. Voor bepaalde gezondheidszorginstellingen geldt dat de bewoners een briefadres elders kunnen aanhouden. De gemeente waar de aanvrager van de voorziening daadwerkelijk verblijft heeft de verplichting tot opheffing van beperkingen. In het geval van AWBZ-bewoners heeft deze verplichting geen betrekking op voorzieningen gericht op het voeren van een huishouden. Het is noodzakelijk de zinsnede 'of zal hebben' op te nemen voor situaties waarin de aanvrager naar een andere gemeente wil verhuizen en in die gemeente een woning wil laten bouwen of aanpassen voordat deze daadwerkelijk wordt betrokken.

AWBZ-bewoners zijn uitgesloten van het recht op woonvoorzieningen. Een bovenwettelijke uitzondering hierop wordt door gemeenten gemaakt voor het zogenaamde bezoekbaar maken van een woonruimte voor bezoek aan ouders of andere familieleden. Verdere verplichtingen dan hier genoemd in de verordening heeft de gemeente derhalve niet. "Bezoekbaar maken" wordt in de verordening daarom gelimiteerd tot het bereikbaar maken van de woonruimte zelf en enkele essentiële ruimten daarin.

Uit doelmatigheidsoverwegingen is het redelijk dat er geen volledige maar een gedeeltelijke aanpassing van de woning plaatsvindt. De persoon met beperkingen verblijft slechts geringe tijd in de woning.

Er moet rekening worden gehouden met het gegeven dat voor aanpassing toestemming van de eigenaar van de woning nodig is. Omdat de voorziening buiten de directe werkingssfeer van de wet valt, kan de verhuurder niet gedwongen worden (via aanschrijving) om de woning aan te passen.

Het derde lid bepaalt dat de aanvraag moet worden ingediend in de gemeente waar de bezoeker te maken woning staat. Deze bepaling wordt opgenomen omdat de persoon met beperkingen anders in de gemeente waar hij zijn hoofdverblijf heeft de aanvraag zou indienen.

Onder het bezoeker te maken van de woning wordt verstaan dat de persoon met beperkingen de woonruimte, de woonkamer en een toilet kan bereiken en gebruiken. De hoogte van de vergoeding is gebonden aan een maximum (zie lid vier). Dit is gedaan om te voorkomen dat bij het bezoeker te maken meer gedaan zou moeten worden dan wanneer het zou gaan om een zelfstandige wonende persoon met beperkingen waarvoor wel zorgplicht bestaat. Bij het bezoeker te maken kan immers het primaat van de verhuizing niet gesteld worden.

Het zesde lid bepaalt dat de gemeente waar de persoon met beperkingen zijn hoofdverblijf heeft, verklaart dat haar niet bekend is dat ten behoeve van de persoon met beperkingen reeds eerder een woning bezoeker te maken is gemaakt. Deze verklaring van de gemeente waar de persoon met beperkingen zijn hoofdverblijf heeft (de gemeente waar de AWBZ-instelling staat) heeft tot doel te voorkomen dat de persoon met beperkingen in meerdere gemeenten een aanvraag indient voor het bezoeker te maken van een woonruimte. De verordening gaat er van uit dat voor maximaal één woonruimte een vergoeding wordt verleend voor het bezoeker te maken.

Het zevende lid is opgenomen om te voorkomen dat ingeval van co-ouderschap beide woningen aangepast moeten worden om het verblijf in beide woningen mogelijk te maken. Van de ouders mag verwacht worden dat zij hun afspraken rondom de zorg voor hun kind(eren) zo regelen, dat de benodigde zorg voor het kind leidend is bij het kiezen van oplossingen voor de woonsituatie.

Artikel 26. Niet noodzakelijke verhuizing en andere beperkende voorwaarden

Ad a.

Als een aanvrager in een adequate woning woont, bestaat uiteraard altijd het recht tot verhuizing. Bij die verhuizing mag van de aanvrager verwacht worden dat hij rekening houdt met de aanwezige omstandigheden waaronder de handicap. Dat betekent dat gezocht zal moeten worden naar een woning die weer adequaat is. Bij verhuizing naar een niet adequate woning wordt de woonvoorziening geweigerd.

Dit kan in twee situaties anders liggen. De eerste situatie betreft te verwachten verergering van de handicap. Indien de handicap verergert en op korte termijn belemmeringen bij het normale gebruik van de woning zal opleveren, hoeft niet gewacht te worden tot de belemmeringen daadwerkelijk zijn toegenomen.

De tweede situatie betreft verhuizing vanwege belangrijke redenen. Te denken valt bijvoorbeeld aan het aanvaarden van een andere baan, op niet te bereizen afstand, door de aanvrager of zijn partner. Of de noodzaak tot mantelzorg dwingt tot verhuizing vanuit de adequate woning naar een andere woning.

Een aanvrager die verhuist zonder noodzaak maar na de verhuizing ergonomische beperkingen ondervindt die nog niet aanwezig waren vòòr de niet-noodzakelijke verhuizing kan wel in aanmerking komen voor een woonvoorziening in de nieuwe woning. Dit geldt ook bij een zodanig in ernst toegenomen beperking dat nieuwe aanpassingen noodzakelijk zijn.

Ad b.

Als een persoon met beperkingen verhuist, zal deze, in relatie tot die beperkingen, moeten zoeken naar een zo geschikt mogelijke woning. Het is niet de bedoeling dat men zo maar een ongeschikte woning kiest en vervolgens de rekening voor aanpassingen bij de gemeente indient. Met "verhuizen" wordt hier overigens niet alleen bedoeld op de feitelijke verhuizing, maar ook op alle onomkeerbare handelingen die normaal gesproken voorafgaan aan een verhuizing, zoals het tekenen van een koop-

huur- of erfpachtcontract, zie ook het artikel waarin wordt bepaald dat het gaat om een situatie waarin men in de betreffende woning “zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben”.

Voor de toepassing van deze weigeringsgrond geldt dat ook de gemeente ervoor zal moeten zorgen zicht te hebben op de aangepaste of makkelijk aan te passen woningvoorraad. Zij zal actief moeten ondersteunen bij het vinden van een passende woning. Daarnaast zal de gemeente haar burgers goed moeten informeren over de gang van zaken bij dit soort verhuizingen. Alleen dan kan worden gemotiveerd dat iemand al dan niet is verhuisd naar de voor zijn situatie meest geschikte woning.

Ad c.

Verhuizingen naar AWBZ- en andere zorginstellingen leiden ertoe dat de aanvrager buiten de doelgroep van de wet valt; deze mensen kunnen immers niet meer zelfstandig participeren, en hebben dus geen aanspraak op woonvoorzieningen. Het wonen is onderdeel van de geïndiceerde AWBZ –zorg.

Ad d.

Als in de woning ondeugdelijke materialen zijn gebruikt en de ervaren beperkingen daarmee rechtstreeks in verband staan, dan dient de aanvrager verhaal te halen bij de eigenaar van de woning om deze te laten aanpassen aan de eisen van deze tijd.

Ad e.

Voor deze verordening wordt voor het vaststellen van het uitrustingsniveau van de woonvoorziening aangesloten bij de normen zoals die worden gehanteerd in de sociale woningbouw. Uiteraard is het mogelijk dat de aanvrager kiest voor een hoger uitrustingsniveau als hij de meerkosten zelf draagt. Woonvoorzieningen die op dat uitrustingsniveau worden verstrekt, zijn in beginsel van voldoende kwaliteit; duurdere of andere voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Een duidelijke begrenzing derhalve. Garages bijvoorbeeld vallen daarom niet onder dit niveau. Alleen in die gevallen dat bijvoorbeeld vanuit welstandstoezicht hogere eisen worden gesteld, kan het college hierop een uitzondering maken. Over de hiermee gepaard gaande kosten moeten in een concrete situatie afspraken gemaakt worden. Ook bij hulp bij het huishouden speelt deze bepaling een rol. Indien bijvoorbeeld aanzienlijk meer hulp wordt gevraagd vanwege het feit dat men in een veel grotere of meer luxe woning woont, geeft deze bepaling een duidelijke grens aan.

Artikel 27. Gemeenschappelijke ruimten

Op aanvraag kunnen voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten worden getroffen. Het dient daarbij te gaan om woongebouwen die niet bedoeld zijn voor ouderen of personen met beperkingen. Voor wooncomplexen die bestemd zijn voor ouderen en/of personen met beperkingen is een beperking opgenomen voor voorzieningen die logischerwijs in deze complexen opgenomen dienen te zijn.

De gemeenschappelijke ruimten zullen voornamelijk entrees en portieken van woongebouwen betreffen. Daarbij zal het vooral gaan om het verbreden van toegangsdeuren, het aanbrengen van elektrische deuropeners, de aanleg van een hellingbaan van de openbare weg naar de toegang tot de woning, drempelhulpen en vlonders, het aanbrengen van een extra trapleuning, een opstelplaats voor een rolstoel of een vervoersvoorziening bij de toegangsdeur van het woongebouw. Het aanpassen van hobby- en recreatieruimten komt niet in aanmerking voor een financiële tegemoetkoming, tenzij uitsluitend via deze ruimte(n) de woning bereikt kan worden.

Artikel 28. Beperkende voorwaarden aanpassingskosten woonwagen en woonschip

De uitgangspunten en de gevallen waarin een voorziening aan een woonwagen, woonschip of het verblijf van een binnenschip kan worden aangebracht zijn in principe gelijk aan die bij woningen. Toch zijn er redenen zijn om, gezien de kenmerken van deze woonruimten, nadere voorwaarden te stellen.

Artikel 29. Verhuizing en stoffering

Burgemeester en wethouders kunnen een vergoeding voor verhuis- en stofferingskosten verstrekken aan een persoon met beperkingen die naar een geschikte (aangepaste) of een goedkoper dan de huidige woonruimte aan te passen woonruimte is verhuisd. Burgemeester en wethouders kunnen ook aan een niet- persoon een dergelijke woonvoorziening verstrekken indien op deze wijze een aangepaste of geschikte woonruimte vrij komt voor een persoon met beperkingen. De vergoeding van (een deel van de) verhuis- en stofferingkosten dient ter stimulering van het vrijmaken van de woning.

Artikel 30. Kosten in verband met onderhoud, keuring en reparatie

Alleen van bepaalde voorzieningen komen de kosten van onderhoud, keuring en reparatie in aanmerking voor een vergoeding. De maximale hoogte van deze vergoeding staat vermeld in het door burgemeester en wethouders vastgestelde Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle. Op grond van de wet is de gemeente niet verplicht om onderhoud, keuring en reparatiekosten te subsidiëren. Alleen het treffen van een voorziening is expliciet in de wet geregeld. Als deze kosten niet gesubsidieerd worden zal de verhuurder deze kosten waarschijnlijk meenemen in de exploitatie van het niet door subsidie gedekte deel van de investering. Om een aantal redenen kan de gemeente er toch toe besluiten om de kosten van een aantal specifieke voorzieningen te subsidiëren omdat deze kosten regelmatig moeten worden gemaakt dan wel relatief hoog zijn.

Het gaat hierbij vooral om voorzieningen die (elektrisch) beweegbaar zijn en waar om die reden slijtage kan optreden waardoor de veiligheid van het gebruik van de voorziening niet langer kan worden gegarandeerd. Er wordt hierbij voornamelijk gedacht aan liften, automatische deuropeners en (elektrische) beweegbare keukens.

In plaats van deze kosten periodiek uit te betalen kan ook gedacht worden aan een afkoopsom voor kosten van onderhoud aan de eigenaar van de woning onder de voorwaarde dat een en ander goed onderhouden wordt.

Via de hardheidsclausule kan keuring en onderhoud vergoed worden voor een voorziening die buiten genoemde regelingen tot stand is gekomen (bijvoorbeeld op basis van subsidieregelingen van de Ziekenfondsraad), mits deze voorziening voldoet aan de kwaliteitseisen, zoals die gesteld worden aan de voorzieningen die vallen onder genoemde regelingen.

Artikel 31. Kosten in verband met tijdelijke huisvesting

In die gevallen waarin de aanvrager tijdens het aanbrengen van de voorzieningen niet in de woonruimte kan blijven wonen en om deze reden tijdelijk naar een andere woonruimte moet uitwijken, kan voor de periode dat dit noodzakelijk is een vergoeding in de dubbele woonlasten worden verstrekt. Alleen in die gevallen dat het redelijkerwijs buiten de mogelijkheden van de aanvrager ligt om te voorkomen dat er dubbele woonlasten opgebracht moeten worden, kan een tegemoetkoming in de kosten van extra woonlasten in verband met tijdelijke huisvesting worden overgegaan. Deze tegemoetkoming wordt gemaximeerd tot het bedrag van de maximale subsidiabele huur zoals genoemd in de Regeling Huurtoeslag van de Belastingdienst. Voor het vaststellen van de tegemoetkoming wordt uitgegaan van de goedkoopste huur of hypotheeklast van beide woningen. Burgemeester en wethouders verlenen slechts een financiële tegemoetkoming in de kosten van tijdelijke huisvesting als de aanvrager redelijkerwijs niet kan voorzien dat hij deze dubbele woonlasten heeft. De tegemoetkoming heeft betrekking op kosten die gemaakt worden in verband met het tijdelijk betrekken van een zelfstandige woonruimte, het tijdelijk betrekken van een niet-zelfstandige woonruimte of het langer moeten aanhouden van de te verlaten woonruimte.

Artikel 32. Kosten in verband met huurdering

Het vinden van een geschikte huurder voor een aangepaste woning zal in veel gevallen langer duren dan de termijnen die voor gewone, gemiddelde mensen gelden.

Door de eigenaar van de woning een financiële tegemoetkoming in de gederfde huurinkomsten te verlenen, kan bevorderd worden dat de aangepaste woonruimte beschikbaar blijft voor personen met beperkingen. Een algemene termijn die redelijk geacht kan worden is 6 maanden.

Artikel 33. Terugbetaling bij verkoop

De Verordening Wet voorzieningen gehandicapten bevatte een zogenaamde anti-speculatiebepaling. Deze bepaling komt in deze verordening terug. Hij heeft als doel het terugbetalen van een deel van de vergoeding voor de aanpassing van de eigen woning op grond van de wet.

In de toekennende beschikking wordt de eigenaar van de woning op de verplichting tot terugbetaling gewezen. Om te voorkomen dat eindeloos moet worden geadmistreerd is de periode van terugvordering van de vergoeding van de woningaanpassing beperkt tot tien jaar. De eigenaar is verplicht de verkoop te melden aan burgemeester en wethouders.

Bij verkoop binnen het eerste jaar wordt 100% van de tegemoetkoming teruggevorderd. Bij verkoop in het tiende jaar wordt nog 10% van de vergoeding teruggevorderd.

Artikel 34. Verwerven van grond

Als de woningaanpassing een uitbreiding van een bestaande woning of het groter bouwen van een nieuwe woning tot gevolg heeft kan de gemeente een financiële tegemoetkoming verlenen in de kosten van het verwerven van extra grond die noodzakelijk is om de woningaanpassing te realiseren. Uiteraard wordt geen financiële tegemoetkoming verstrekt indien de extra te verwerven grond als tuin of iets dergelijks wordt benut. Alleen de grond die noodzakelijk is voor de woningaanpassing zelf kan in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming, waarbij een maximum aantal m² wordt gehanteerd voor de verschillende vertrekken (zie bijlage I).

Artikel 35. Primaat van de losse woonunit

Het kan voorkomen dat een verhuurder niet bereid is om een aan te passen woning ten behoeve van de huurder, nadat de woning vrijgekomen is, beschikbaar te houden voor een persoon die aangewezen is op de aangebrachte voorzieningen. In dat geval wordt, indien er geen andere mogelijkheden aanwezig zijn, overgegaan tot het plaatsen van een herplaatsbare woonunit,

Hoofdstuk 6 Het lokaal verplaatsen

Artikel 36 Vormen van vervoersvoorzieningen

Ad a.

Waar mogelijk zal de gemeente Zwolle collectieve vervoersvoorzieningen realiseren voor het zich lokaal verplaatsen. Andere mogelijkheden zijn het instellen van rolstoelpools en scootmobielpools.

Ad b.

Individuele voorzieningen in natura kunnen bestaan uit een diversiteit van vervoermiddelen zoals de scootmobiel. In het Verstrekkingenbeleid wordt uitgewerkt onder welke voorwaarden men voor een bepaald soort voorziening in aanmerking komt.

Ad c.

Voor individuele vervoersvoorzieningen kan een persoonsgebonden budget worden verstrekt. De vaststelling van de hoogte van het persoonsgebonden budget door het college wordt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle uitgewerkt.

Artikel 38. Omvang in gebied en in kilometers.

Voor de meeste vervoersbehoeftepatronen is een actieradius van 1500 tot 2000 kilometer op jaarbasis toereikend. Er kan sprake zijn van individuele persoonskenmerken en behoeften die een ruimere of mindere omvang noodzakelijk maken. De behoefte-inventarisatie kan aanleiding zijn in het individuele geval af te wijken van deze norm.

Artikel 39. Voorzieningen lokaal vervoer en het primaat van het collectief vervoer

Artikel 39 geeft het primaat van het collectief vervoer aan boven de individuele verstrekkingen. Er is een onderscheid tussen vier soorten vervoersvoorzieningen, te weten: het collectief vervoersysteem (a), een persoonsgebonden budget voor de kosten van lokaal vervoer of individueel vervoer door een aangewezen vervoerder (b), en de voorzieningen in natura (c).

De vier categorieën vervoersvoorzieningen hebben een verschillend karakter. De volgorde van de leden een tot en met drie geeft een rangorde aan. Primair wordt aan de persoon met beperkingen een voorziening op basis van het collectieve systeem geboden. Indien dit niet verantwoord is, wordt bezien of individueel vervoer noodzakelijk is dan wel, naar keuze van cliënt, gebruik van een eigen auto mogelijk is. Vervolgens als laatste komt verstrekking van een auto in beeld mits men onder de inkomensgrens zit. Het verstrekken van een auto kan in combinatie met een vergoeding voor gebruik van en auto plaatsvinden.

In dit artikel staat een opsomming van vervoersvoorzieningen die op grond van deze verordening kunnen worden verstrekt. Het is mogelijk een combinatie van vervoersvoorzieningen te verstrekken.

1. Een collectief systeem van vervoer

Dit is de eerste vorm die genoemd wordt bij de vervoersvoorzieningen. Het is de voorziening die binnen de rangorde van voorzieningen het primaat heeft. Dit primaat blijkt ook uit de formulering van dit artikel.

Het collectieve systeem voor vervoer kent twee elementen. Het houdt ten eerste in dat de aanvrager binnen de gemeentegrenzen van Zwolle via een aangewezen vervoerder onbeperkt kan reizen. Ten

tweede betekent het dat voor vervoer vanaf het woonadres naar bestemmingen die de gemeentegrens overschrijden, op basis van een budget kan worden gereisd binnen de vijf openbaar vervoerzones. Het gaat hierbij om "deur tot deur vervoer". Per rit is de aanvrager uit eigen middelen een bedrag verschuldigd dat gelijk is aan het aantal strippen d.w.z. aan de kosten bij het openbaar vervoer per bus.

2. Vergoedingen in kosten van vervoer of individueel vervoer

Het individueel vervoer is met name bestemd voor personen met beperkingen die geen gebruik kunnen maken van het collectieve vervoer. Deze personen met beperkingen krijgen bij een door burgemeester en wethouder aan te wijzen vervoerder de beschikking over een tegoed waarmee zij binnen vijf openbaar vervoerzones vanaf het woonadres 1500 kilometer per jaar kunnen reizen per taxi of rolstoel-taxi.

De vergoedingen voor vervoerskosten zijn onder te verdelen in een vergoeding in de kosten van:

a. gebruik van een eigen auto:

Wanneer de aanvrager om medische redenen geen gebruik kan maken van het collectieve vervoer en de aanvrager een eigen auto bezit of in aanmerking komt voor een bruikleen auto, bestaat de mogelijkheid een vergoeding te verstrekken in de kosten van het gebruik van de auto. Voor de eigen autobezitter geldt een hogere vergoeding dan de bruiklener.

b. aanpassingen aan de eigen auto:

Wanneer de aanvrager om medische redenen geen gebruik kan maken van het collectieve vervoer en de aanvrager een eigen auto bezit, bestaat de mogelijkheid een vergoeding te verstrekken in de kosten van aanpassing aan de eigen auto.

3. Voorzieningen in natura

Onder lid drie van artikel 38 worden vervoersvoorzieningen genoemd, die in natura kunnen worden verstrekt. Het betreft de gesloten buitenwag en de auto.

Een gesloten buitenwag is een invalidervoertuig met een maximale snelheid van 45 kilometer. Verstrekking is denkbaar bij mensen die geen beroep kunnen doen op het collectieve en individuele vervoer.

Een al dan niet aangepaste auto wordt verstrekt als het collectieve en individuele vervoer niet verantwoord zijn. Andere oplossingen voor de vervoersbehoefte zijn niet voorhanden en de medische noodzaak is gebleken. Cliënt moet een inkomen hebben beneden de inkomensgrens. De natura verstrekking van een auto vindt in bruikleen plaats.

Artikel 40 Vervoersvoorziening in de directe woonomgeving

Aanvragers met bij ernstige beperkingen hebben soms behoefte aan een vervoersvoorziening voor de directe woonomgeving. Soms doen personen met beperkingen een beroep op zowel een voorziening voor de lange als voor de korte afstand. De voorziening voor de directe woonomgeving kan bestaan uit een vergoeding voor de aanschaf, aanpassing of gebruik van een verplaatsingsmiddel. Ook een verstrekking in natura van een scootmobiel of ander verplaatsingsmiddel behoort tot de mogelijkheden. De scootmobiel (open elektrische buitenwag) is een vervoermiddel voor de korte afstand.

Bij andere verplaatsingsmiddelen kan gedacht worden aan driewiel fietsen, ligfietsen, handbikes en dergelijk. Tevens kan het gaan om aanpassingen aan diverse vervoermiddelen, zoals aanpassingen aan een standaardfiets. In het Verstrekkingenboek van de Gemeente Zwolle is één en ander nader uitgewerkt.

Artikel 41 Het recht op een vervoersvoorziening

Lid 1 van artikel 40 geeft aan dat een persoon met beperkingen voor een vervoersvoorziening als bedoeld in artikel 38 lid 1 (collectief vervoer) in aanmerking kan komen, wanneer aantoonbare beperkingen het gebruik van het reguliere openbaar vervoer of het bereiken van dit openbaar vervoer (deels) onmogelijk maken. Door deze formulering is bepaald dat louter de aantoonbare beperkingen van de persoon in relatie tot de beperkingen van de bestaande vervoerssystemen bepalend zijn voor de vraag of, en zo ja in hoeverre de persoon met beperkingen in aanmerking komt voor een voorziening ter zake. Doordat de streekbus, bijvoorbeeld, voor iemand met een functionele beperking niet toegankelijk is, heeft men recht op een vervoersvoorziening. Psychische problemen die

behandelbaar zijn, zijn daardoor in principe geen indicatie voor een vervoersvoorziening. Hier moet een adequate voorziening getroffen worden, hetgeen wellicht beter gevonden kan worden in een therapie waardoor de blokkade opgeheven kan worden. Is in zo'n situatie de problematiek op te lossen, dan is de problematiek in principe tijdelijk van aard en valt derhalve terecht niet onder de Wmo, bij gebrek aan een langdurige noodzaak. Anders wordt het als blijkt dat het probleem niet therapeutisch opgelost kan worden. Dan is wel een langdurige noodzaak aanwezig en zou wel een vervoersvoorziening verstrekt kunnen worden.

De verordening geeft voorrang aan het collectief systeem boven de individuele verstrekkingen. Slechts indien een iemand met beperkingen om medische redenen geen gebruik van het collectief vervoer kan maken of als dit systeem naar de mening van de gemeente niet adequaat in de vervoersbehoefte kan voorzien, kan een vergoeding verstrekt worden voor het aanpassen van een auto of het gebruik van een al dan niet aangepaste (eigen) auto of een gesloten buitenwagen. Het komt voor dat een aanvrager niet zelf in het bezit van een auto is. Maar de echtgenoot of één van de kinderen in het gezinsverband van de aanvrager, is in het bezit van een eigen auto en beschikt over een rijbewijs. In een dergelijke situatie kan een vergoeding voor het gebruik van een eigen auto verstrekt worden als de aanvrager om medische redenen niet in staat is om gebruik te maken van het collectief vervoer of dit systeem niet adequaat in de vervoersbehoefte kan voorzien.

In dit artikel is eveneens de mogelijkheid opgenomen van een vergoeding voor de kosten van de aanschaf of het gebruik van een ander verplaatsingsmiddel. In beginsel worden dergelijke voorzieningen in bruikleen verstrekt. Indien de leverancier waarmee de gemeente een contract heeft afgesloten voor het leveren van "hulpmiddelen" niet de gevraagde voorziening in haar pakket heeft, kan een persoonsgebonden budget verleend worden voor de aanschaf van het verplaatsingsmiddel. Daarnaast worden de condities en de rangorde voor individuele verstrekkingen aangegeven. In het Verstrekkingenboek Gemeente Zwolle wordt dit nader uitgewerkt. Individuele verstrekkingen kunnen echter ook in aanvulling op het gebruik van een collectief systeem verstrekt worden.

Artikel 42 Recht op vervoersvoorziening bij begeleiding in het openbaar vervoer
Sommige personen met beperkingen zijn in staat om gebruik te maken van het reguliere openbaar vervoer maar hebben daar begeleiding bij nodig. Met andere woorden men kan wel gebruik maken van het reguliere openbaar vervoer maar men kan dit niet alleen.

Er worden verzoeken voor een vervoersvoorziening ingediend voor personen die wel in staat zijn van het openbaar vervoer te gebruiken maar niet zonder begeleiding. De vraag doet zich voor of op grond van de Wmo hiervoor een regeling moet worden getroffen.

Op grond van de gemeentelijke verordening kan een persoon met beperkingen voor een vervoersvoorziening in aanmerking komen wanneer deze het gebruik van het reguliere openbaar vervoer of het bereiken van dit openbaar vervoer onmogelijk maken".

Op grond van dit artikel kan gesteld worden dat als iemand met behulp van begeleiding gebruik kan maken van het reguliere openbaar vervoer een vervoersvoorziening geweigerd kan worden. Openbaar vervoerbedrijven geven een persoon met beperkingen die niet zelfstandig kan reizen, de mogelijkheid om zich (gratis) te laten begeleiden. De daadwerkelijk aanwezigheid van begeleiding is echter wel een absolute voorwaarde. Een strikte toepassing van het eerdergenoemde beginsel zou de persoon met beperkingen in een afhankelijkheidspositie tot de begeleider kunnen brengen. Hetgeen in strijd is met het beginsel dat de persoon met beperkingen zo veel mogelijk zelfstandig aan het maatschappelijk verkeer kan deelnemen. Derhalve bepaalt dit artikel dat personen met beperkingen ook voor een vervoersvoorziening in aanmerking komen als ze met begeleiding gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer.

De gemeentelijke verordening geeft aan dat: "geen voorziening wordt toegekend indien de voorziening voor de aanvrager algemeen gebruikelijk is" (zie art 2 lid 3).

Wat als algemeen gebruikelijk aangemerkt kan worden is afhankelijk van de maatschappelijke omgeving en ontwikkelingen. Zo is het algemeen gebruikelijk dat jonge kinderen niet zelfstandig aan het verkeer deelnemen of gebruik maken van het openbaar vervoer. In dit licht bezien bestaat er geen noodzaak om aan jonge kinderen met beperkingen een vervoersvoorziening toe te kennen. Ook niet als die kinderen met begeleiding in staat zijn gebruik te maken van het openbaar vervoer.

De vraag is echter vanaf welke leeftijd het gebruikelijk is dat kinderen zelfstandig aan het verkeer gaan deelnemen. Bij het leerlingenvervoer in de gemeente Zwolle wordt geen directe leeftijdsgrens gehanteerd. Het is redelijk om de leeftijdsgrens op tenminste 10 jaar te bepalen.

Met de bepaling wordt bereikt dat een vervoersvoorziening mogelijk is voor personen met beperkingen die:

- ouder zijn dan 10 jaar, en
- geen ergonomische beperkingen hebben, en
- niet zonder begeleiding gebruik kunnen maken van het reguliere openbaar vervoer.

Men dient deze leeftijdsgrens niet te zien als een reden voor weigering van een vervoersvoorziening voor alle kinderen jonger dan 10 jaar. Voor kinderen van jonger dan 10 jaar die op grond van ergonomische beperkingen niet in staat tot gebruik van het openbaar vervoer, blijft een beroep op een vervoersvoorziening mogelijk.

Lid twee doelt op de jonge kinderen die in een instelling verblijven en regelmatig naar huis toe gaan.

Hoofdstuk 7 Verplaatsen in en rond de woning.

Artikel 43. Diverse typen rolstoelvoorzieningen

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten waren rolstoelen in de wet zelf als aparte categorie voorzieningen opgenomen. In de Wet maatschappelijke ondersteuning is dat niet het geval maar de rolstoel wordt gehandhaafd. Het is de goede voorziening waarmee beperkingen van mensen bij het verplaatsen in en rond de woning in het kader van de wet gecompenseerd kunnen worden. Een definitie van een rolstoel is niet te geven, daarom wordt hier onder het begrip "rolstoel" een rolstoel begrepen te worden de rolstoel zoals iedereen die kent. Deze rolstoel kan zowel handbewogen als elektrisch aangedreven zijn. Een (elektrische)trippelstoel wordt niet als rolstoel beschouwd en wordt niet op grond van de wet verstrekt. De trippelstoel valt onder de door de Regeling Zorgverzekering te verstrekken voorzieningen. Een rolstoel kan zowel worden gebruikt als een verplaatsingsmiddel voor binnen als voor buiten. Primair doel van de rolstoel is het zittend verplaatsen, omdat lopend verplaatsen, ook met op grond van andere regelingen te verstrekken voorzieningen als looprekken, rollators, wandelstokken en krukken niet of onvoldoende mogelijk is. Kosten van onderhoud en reparatie van de rolstoel vallen eveneens onder de wet.

Voorzieningen die geen verband houden met het genoemde primaire verstrekingsdoel, het verplaatsen, omdat ze nodig zijn in verband met therapeutische doeleinden, worden niet op grond van de wet verstrekt. Hierbij valt te denken aan aanpassingen voor het gebruik van zuurstofapparatuur en andere aanpassingen. Bij accessoires gaat het uiteraard alleen om medisch noodzakelijke en niet-algemeen gebruikelijke zaken.

De sportrolstoel valt in het kader van deze verordening onder het begrip rolstoel. De gemeente Zwolle geeft een vergoeding ineens. Met dit bedrag kan de rolstoeler zich een sportrolstoel aanschaffen waarmee drie jaar gesport moet kunnen worden. Het bedrag is inclusief een bedrag ten behoeve van onderhoud en reparaties voor deze periode van drie jaar.

Artikel 44. Incidenteel, en dagelijks rolstoelgebruik en sportrolstoel

In dit artikel is geregeld dat een aanvrager voor een rolstoel in aanmerking kan komen als het gaat om incidenteel of dagelijks gebruik van de rolstoel, waarbij deze een rolstoel in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget verstrekt zal worden als de rolstoel voor het dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning langdurig medisch noodzakelijk is.

Geen rolstoel wordt verstrekt als hulpmiddelen als krukken, een rollator, of andere hulpmiddelen een voldoende oplossing bieden voor het verplaatsingsprobleem. Wel kan, als dit noodzakelijk is, een

rolstoel verstrekt worden in aanvulling op dergelijke voorzieningen, mits het gebruik dagelijks noodzakelijk is. De nadere verstrekingscriteria worden vastgelegd in de beleidsregels. Een sportrolstoel zal verstrekt worden als zonder de sportrolstoel sportbeoefening niet mogelijk is of zal zijn. Daarbij dient onder het begrip sportrolstoel geen andere sportvoorziening verstaan te worden. Andere sportvoorzieningen worden niet verstrekt, evenmin als hulpmiddelen aan een sportrolstoel zoals een handbike die alleen voor sportbeoefening, en niet voor het lokaal verplaatsen nodig is.

Artikel 45. Aanspraak op rolstoelvoorzieningen voor AWBZ-bewoners

Recht op een op grond van de AWBZ verstrekte rolstoel aan AWBZ-bewoners bestaat alleen indien de AWBZ-bewoner zowel de AWBZ-functie “verblijf”, als de functie “behandeling” geniet in één en dezelfde erkende AWBZ-instelling. Als een AWBZ-bewoner niet aan deze voorwaarde voldoet, is er ook geen recht op een AWBZ-rolstoel, en zal er door de gemeente een rolstoel moeten worden verstrekt op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Onduidelijkheid kan ontstaan, wanneer een instelling met alleen erkenning voor de AWBZ-functie “verblijf” (bijvoorbeeld een verzorgingshuis) de AWBZ-functie “behandeling” als het ware inkoop bij een voor die functie wél erkende instelling. Het “verzorgingshuis met verpleegafdeling” is een veelvoorkomende situatie, waarin in de instelling wél beide AWBZ-functies kunnen worden “genoten”, maar de instelling zelf geen erkenning heeft voor beide AWBZ-functies, maar alleen voor de functie “verblijf”. Het gevolg is dat er geen recht op een AWBZ-rolstoel bestaat in een dergelijke situatie, juist omdat beide functies op die verpleegafdeling niet door één en dezelfde erkende AWBZ-instelling worden verzorgd, maar door twee verschillende AWBZ-instellingen, waarbij de ene instelling gebruik maakt van de erkenning van de andere instelling.

Hoofdstuk 8 Het verkrijgen van voorzieningen

Artikel 46 Gebruik aanvraagformulier

In artikel 4:1 van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk wordt ingediend, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. Dat betekent dat er altijd een eerste handeling van de kant van de aanvrager noodzakelijk is: er moet eerst een aanvraag worden ingediend. Een persoon uit de doelgroep van deze wet kan dus niet verwachten dat vanuit de gemeente op eigen initiatief iets in zijn of haar richting wordt ondernomen. In dit artikel van de verordening is bepaald dat de aanvraag plaats dient te vinden op een daartoe beschikbaar gesteld aanvraagformulier conform artikel 4.4 van de Algemene wet bestuursrecht. De aanvraag in het kader van de wet die niet op het beschikbaar gestelde aanvraagformulier is ingediend, kan echter niet zonder meer buiten behandeling worden gelaten (art 4.5 Awb). Jurisprudentie leert verder dat een ondertekend formulier, dat overigens niet is ingevuld, geaccepteerd dient te worden als de overige benodigde bescheiden daarbij zijn gevoegd. Het ligt voor de hand in een dergelijke situatie te verzoeken om een aanvulling met de missende gegevens.

Artikel 47. Relatie met de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

In artikel 5, lid 2, onder a van de wet is opgenomen dat de gemeenteraad bij verordening regels moet vaststellen omtrent de wijze waarop de toegang tot individuele voorzieningen in samenhang met voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten is geregeld. De samenhang zal worden geschapen na aanvraag bij en onderzoek van de gemeente.

Artikel 48. Inlichtingen, onderzoek, advies en beschikking

Lid 1 onder a. en b. van dit artikel in de Verordening bepaalt dat het college bevoegd is de aanvrager op te roepen in persoon te verschijnen en te ondervragen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en te laten onderzoeken en/of ondervragen door een of meer daartoe aangewezen deskundigen. Dit alles met de beperking dat dit in het belang moet zijn van de aanvraag.

Afdeling 3.3 van de Algemene wet bestuursrecht, geeft in een vijftal artikelen enige algemene bepalingen over (externe) advisering. Onder adviseur wordt verstaan een persoon of college, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het adviseren inzake door een bestuursorgaan te nemen besluiten en niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van dat bestuursorgaan.

In tegenstelling tot hetgeen er was bepaald in de Wet voorzieningen gehandicapten is in de wet niet geregeld dat er een adviseur benoemd moet worden. Advies zal in het kader van de uitvoering van de wet echter onontbeerlijk zijn. In de verordening wordt niet opgenomen wie de adviseur is. Men kan

immers meer adviseurs in verschillende, zelfs wisselende situaties hebben, hetgeen een eenduidige vermelding onmogelijk maakt.

Lid twee geeft aan wanneer burgemeester en wethouders advies vragen. Advies wordt in ieder geval gevraagd wanneer het gaat om een aanvraag waarbij sprake is van een gecompliceerde medische problematiek. Wanneer het niet gecompliceerde voorzieningen betreft, zal er veel gevallen via een deskundige intake procedure de indicatie gesteld kunnen worden.

Wanneer de aard van de aandoening niet echt duidelijk is, is advies onontbeerlijk. Soms kan een op het oog eenvoudige aanvraag leiden tot een stroom van verdere aanvragen, zonder dat duidelijk is wat iemand mankeert. Dat kan bij verstrekking van voorzieningen zelfs tot invaliderende effecten voor de aanvrager en onnodige kosten voor de gemeente leiden. Dit probleem speelt in het bijzonder bij een aantal zogeheten (medisch) moeilijk objectiveerbare aandoeningen.

Tot slot vraagt het college advies, indien dit gewenst wordt geacht. Het zal duidelijk zijn dat hier een scala aan argumenten op te voeren valt. Door deze bepaling is het te allen tijde mogelijk om advies te vragen.

Lid drie van het artikel spreekt voor zich. Het is duidelijk dat gegevens inzake de medische toestand, het inkomen, de woonsituatie en allerlei andere gegevens noodzakelijk kunnen zijn om een aanvraag te kunnen beoordelen. Er is een duidelijke praktische samenhang met het gebruik van een door het college te verstrekken formulier. Door middel van gebruik van een formulier kunnen de procedures inzake de gegevensverstrekking worden gestroomlijnd.

Ten aanzien van het omgaan met de – vaak privacygevoelige – gegevens moet de gemeente rekening houden met de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

Artikel 49. Samenhangende afstemming

In artikel 5, lid 2, onder b. van de wet is vastgelegd dat de raad in de verordening bepaalt op welke wijze de verkrijging van individuele voorzieningen samenhangend afgestemd wordt op de situatie van de aanvrager. Deze bepaling is bedoeld om, naast de toepassing van algemene bestuursrechtelijke zorgvuldigheidseisen, de inhoud van de voorzieningen zelf, vanuit cliëntperspectief, in samenhang te bezien. Evenals het genoemde in de toelichting op artikel 46 van deze verordening, gaat het hier naar zijn aard om uitvoeringsbeleid. Er is een specifieke onderzoeksverplichting aan het college opgelegd.

Artikel 50. Wijzigingen in de situatie

Het spreekt voor zich dat wijzigingen in de situatie gemeld dienen te worden in al die gevallen dat zij van invloed zijn op de verstrekte of te verstrekken voorzieningen.

Artikel 51. De beschikking

In de beschikking wordt naast de wettelijke grondslag voor het verstrekken van een individuele voorziening, eveneens opgenomen op welke wijze de individuele voorziening een bijdrage levert aan het te behalen resultaat. Dit dient aangegeven te worden op de terreinen:

- het voeren van een huishouden;
- het zich in en om de woning verplaatsen;
- het zich lokaal verplaatsen;
- medemensen te ontmoeten en daarmee sociale verbanden aan te gaan.

Artikel 52 Intrekking van een voorziening

Duidelijk is, dat verstrekking van voorzieningen gebonden is aan voorwaarden. Het is in verband met het kenbaarheidsvereiste, verwoord in de passage “waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed zijn op het recht op een voorziening”, van groot belang om de beschikkingsvoorwaarden duidelijk te vermelden in een beschikking. Het is daarom raadzaam om een belanghebbende te wijzen op de voorwaarden die het recht op de voorziening met zich meebrengen. Daarnaast is het belangrijk in de beschikking ook expliciet te wijzen op de verplichting om wijzigingen in de situatie aan het college door te geven. Mocht er sprake zijn van een, om wat voor reden dan ook, ten onrechte toegekende voorziening, dan vergemakkelijkt een duidelijke formulering in de beschikking een eventuele beëindiging of terugvordering van (het recht op) een voorziening, omdat de betrokkene zich dan niet kan beroepen op onbekendheid met de feiten.

Artikel 53 **Terugvordering**

De wet bevat geen bepalingen omtrent terugvordering van voorzieningen, wat reden is om deze mogelijkheid op te nemen in de verordening, omdat er anders geen juridische basis is om voorzieningen terug te vorderen. Indien er, naar later blijkt, ten onrechte is uitbetaald of geleverd (voorziening in natura) is, kan het college de voorziening geheel of gedeeltelijk terugvorderen. Het besluit tot herziening van het recht op de voorziening en de daaraan gekoppelde terugvordering biedt echter geen executoriale titel, zoals bijvoorbeeld in de Wet werk en bijstand het geval is bij terugvordering. Er is wel sprake van een civielrechtelijke vordering op grond van onverschuldigde betaling waarvoor het Burgerlijk Wetboek, boek 6 artikel 203 e.v. de wettelijke basis biedt.

Het ligt voor de hand dat van de terugvorderingsmogelijkheid in ieder geval gebruik wordt gemaakt indien er aan de zijde van de aanvrager sprake is van verwijtbaarheid. Wanneer deze dus bewust verkeerde gegevens heeft verstrekt, bijvoorbeeld over zijn inkomen. Ook kan terugvordering van een voorziening in natura aan de orde zijn wanneer de aanvrager in gebreke blijft zijn eigen bijdrage binnen de gestelde termijn en na aanmaning te voldoen.

Wanneer blijkt dat een financiële tegemoetkoming of een gemaximeerde vergoeding binnen zes maanden na de uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor deze is verleend, kan deze betaling ook worden teruggevorderd. Het gaat hierbij om voorzieningen waarbij de uitbetaling van de tegemoetkoming of de vergoeding aan de aanschaf van de voorziening voorafgaat. Bij woningaanpassingen zal dit in de regel niet voorkomen omdat de uitbetaling pas dan plaatsvindt nadat de woningaanpassing is uitgevoerd.

Hoofdstuk 9 **Slotbepalingen**

Artikel 54 **Hardheidsclausule**

Artikel 53 bepaalt dat het college in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager kan afwijken van de bepalingen van deze verordening, en dus niet van de in de wet zelf genoemde bepalingen. Zonodig wordt hierbij advies ingewonnen. Dit afwijken kan alleen maar ten gunste, en nooit ten nadele van de betrokken persoon met beperkingen of de eigenaar van de woonruimte. Bij de woningeigenaar, bijvoorbeeld een corporatie kan gedacht worden aan een situatie waar het van belang is dat een woonruimte ook langer dan zes maanden leeg staat, omdat bijvoorbeeld bekend is dat een persoon met beperkingen voor wie de aangepaste woning uitermate geschikt is, op het punt staat om uit een revalidatiecentrum te worden ontslagen. In die gevallen kan het doelmatiger zijn om een langere periode een tegemoetkoming in de huurderiving te verstrekken. Verder is met nadruk gemeld: in bijzondere gevallen. Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet beschouwd worden als een uitzondering en niet als een regel. Het college moet in verband met precedentwerking dan ook duidelijk aangeven waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken.

Artikel 55 **Indexering**

Deze bepaling, maakt het mogelijk alle bedragen, genoemd in het op de verordening gebaseerde Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle, te indexeren. Indexering voor de meeste van de op deze verordening gebaseerde normbedragen vindt plaats volgens het CBS-prijsindexcijfer. De Algemene Maatregel van Bestuur bepaalt dat ook de bedragen van de eigen bijdragen jaarlijks aan de hand van de prijsindex worden gewijzigd bij ministeriële regeling. Het ligt voor de hand wijzigingen in bedragen in deze verordening tegelijkertijd door te voeren.